

derlagsfrit at faa et Maaltid tilstrækkelig nærrende Mad.“ Nu har jeg nok hørt, at der er gjort Forsøg paa, baade af den højtærede Minister og af andre Talere, at bevise, at der er vist fuld Respekt for det kommunale Selvstyre, men det er der ikke, thi der staar jo i Paragraffens Slutning: „Kommunalbestyrelserne træffer for hver enkelt Kommune Bestemmelse om Gennemførelsen af denne Foranstaltning, med Hensyn til hvilken Indenrigsministeren dog om fornødent kan fastsætte nærmere Regler“. Ministeren kan altsaa gribe ind, kan fastsætte Regler, men Kommunalbestyrelserne er pligtige til at etablere en saadan Bespisning af Børn af uformuende Forældre.

Man har sagt, at dette har ikke noget med Bespisning af Skolebørn at gøre, men det hedder dog i Lovforslaget, at ved Siden af denne Bespisning, der er etableret enkelte Steder, skal der yderligere træffes Foranstaltninger til at ikke-skolepligtige Børn kan faa en Ret varm Mad. Jeg er overbevist om, at hvis den højtærede Indenrigsminister havde forelagt dette Lovforslag og særlig denne Paragraf til Erklæring i de kommunale Raad, vilde Ministeren neppe fra et eneste Sogneraad, i hvert Fald kun fra yderst faa — om overhovedet nogen —, have faaet Tilslutning til Betimeligheden af, at en saadan Paragraf indføres i denne Lov. Det er blevet Skik og Brug fra visse Sider at stille Børnene overfor det offentlige uden Hensyn til Forældrene, medens vor Lovgivning hidtil — ogsaa vor Grundlov, baade den gamle og den nye — lægger Ansvar et der, hvor det skal lægges, hos Forældrene. Jeg tror, at det i denne Forbindelse er rettest at minde om Grundlovens § 84, der lyder saaledes: „Den, der ikke selv kan ernære sig eller sine, og hvis Forsørgelse ikke paaligger nogen anden, er berettiget til at erholde Hjælp af det offentlige, dog mod at underkaste sig de Forpligtelser, som Lovene herom paabyder.“ Det er altsaa de Forsørgere, Forældre eller Værger, som ikke er i Stand til at forsørge de Børn, de er pligtige at forsørge, der stilles Krav til, og paa hvem der lægges Ansvar, og de har da ifølge vor Grundlov at henvende sig til de kommunale Raad eller de andre Institutioner, som nu findes her i Landet med det for Øje at komme saadanne trængende Forældre i Møde. Ifølge tidligere Bestemmelser maatte Forældre, der ikke selv kunde ernære sig eller sine, underkaste sig Bestemmelser, ifølge hvilke de risikerede at komme ind under Fattigvæsenets Regler og

at miste deres Valgret. Dette har man søgt i videst muligt Omfang at komme bort fra. Staten har Forpligtelser overfor Forældre og Værger, men det er Forældre og Værger, der har Forpligtelser overfor deres Børn, og jeg finder det ikke tilbørligt, hverken med Hensyn til Skolebespisning eller med Hensyn til at skaffe varm Mad hver Dag til trængende Folks Børn, at paabyde Kommunalbestyrelserne uden videre at etablere en saadan Forsorg i Form af Bespisning.

Dersom man tænker Sagen nøje igennem, vil man meget hurtigt se de store Vanskeligheder, der er forbundne med at lade en Kommunalbestyrelse paa Landet etablere en saadan Bespisning, hvorved hvert eneste Barn af uformuende Forældre faar en varm Ret hver Dag. En af de ærede Talere, jeg tror næsten, det var den højtærede Minister selv, henviste til, at man maatte lade dem søge Skolerne i vedkommende Distrikt. Men det er jo faa eller ingen Skoler, der er indrettede med det for Øje at tilvejebringe varm Mad. (Indenrigsministeren [Rode]: Jeg har intet sagt derom). Saa er det en anden Taler. Jeg sagde ogsaa, at jeg ikke i dette Øjeblik huskede, hvem det var. I Skoledistrikterne kan saadan Bespisning meget vanskeligt etableres, thi der er ingen Lærere, der er kaldet med den Forpligtelse at lade sin Kone sørge for varm Mad hver Dag til de Børn, der bæres eller køres eller gaar til Skolen, for nu er det alle smaa Børn, der skal have Ret til at møde paa Sognets eller Distriktets Skole for at faa en saadan Forplejning. Mange vil komme til at gaa lange Strækninger, da det som oftest er Tilfældet, at Smaafolk bor ikke i Nærheden af, men langt udenfor de store Byer og vil have en halv eller hel Fjerdingvej at vandre til den paagældende Skole. Det forekommer mig, at det maa blive meget kostbart, meget besværligt og meget vanskeligt at etablere en saadan Ordning. Og skal man fra et Fællesskøkken i en Kommune eller et Skoledistrikt bære varm Mad til hvert enkelt fattigt Barn, er jeg bange for, at Møden bliver kold under Vejs, inden den naar hen, hvor den skal spises. Der er, synes jeg, ikke anden Vej at gaa end den, at det offentlige igennem Kommunalbestyrelserne eller gennem de frivillige Institutioner, Hjelpekasser o. s. v. sætter Forældrene i Stand til at sørge for, at deres Børn daglig kan nyde varm Mad eller i hvert Fald faa en forsvarlig og rigelig Forplejning. Dersom Rigsdagen